

Quản lý cảm xúc của giảng viên trẻ ở các Trường Sĩ quan Quân đội trong hoạt động tham gia phản biện xã hội trên không gian mạng

Lê Văn Hưng, Lê Văn Tinh*

*Hệ 5, Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

Received: 2/11/2023; Accepted: 8/11/2023; Published: 20/11/2023

Abstract: The paper presents some theoretical issues about managing the emotions of young lecturers in military officer schools in engaging in social criticism in cyberspace. Thereby proposing measures to manage the emotions of young lecturers at military officer schools, helping them to remain firm in their knowledge, attitudes and skills in conducting social criticism activities in cyberspace; promptly identify, control and control their emotions to meet the purposes and requirements of counter-compassion activities

Keywords: Emotional management, social criticism, young lecturers, military officer schools.

1. Đặt vấn đề

Hiện nay, lợi dụng không gian mạng các thế lực phản động, thù địch, cơ hội chính trị đang ráo riết tuyên truyền, xuyên tạc tình hình đất nước, kích động biểu tình, bạo loạn gây mất ổn định kinh tế, chính trị, xã hội; tập trung phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng,... Nhận thức, đánh giá rõ mối nguy hiểm trên, Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng xác định: “Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, kiên quyết và thường xuyên đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; chủ động cung cấp thông tin kịp thời, chính xác, khách quan, đúng định hướng để phòng, chống “diễn biến hòa bình”, thông tin xấu, độc trên internet, mạng xã hội” (1). Để hiện thực hóa chủ trương đó, đòi hỏi toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta, trong đó có đội ngũ GV trẻ ở các trường SQQĐ cần tích cực tham gia các hình thức PBXH trên không gian mạng nhằm đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thông tin phản động lan truyền trên không gian mạng, góp phần làm thất bại âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, cơ hội chính trị; ngăn chặn những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, củng cố niềm tin, tạo sự thống nhất tư tưởng trong Đảng, sự đồng thuận trong toàn xã hội. Quá trình PBXH trên không gian mạng của GV trẻ ở các trường SQQĐ luôn chịu sự tác động mạnh mẽ của nhiều yếu tố khách quan và chủ quan, trong đó cảm xúc của GV trẻ khi tiến hành các hoạt động phản biện là yếu tố chủ quan tác động rất lớn đến kết quả PBXH trên không gian mạng của họ. Do đó, để góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả PBXH trên không gian mạng của GV trẻ ở các

trường SQQĐ cần chú trọng quản lý tốt cảm xúc của họ. Đây là cơ sở, điều kiện quan trọng giúp GV trẻ tiếp cận, nghiên cứu, phân tích, đánh giá nhằm giảm thiểu các cảm xúc tiêu cực, nâng cao sức khỏe tâm lý, giúp giảng viên trẻ đưa ra những quan điểm, chính kiến khách quan, khoa học, thuyết phục khi tiến hành các hoạt động PBXH trên không gian mạng.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò quản lý cảm xúc của GV trẻ ở các trường SQQĐ trong tham gia PBXH trên không gian mạng

- Quản lý cảm xúc giúp cho GV trẻ ở các trường SQQĐ giữ được sự cân bằng về mặt tâm lý, tư tưởng trong tham gia PBXH trên không gian mạng. Quản lý cảm xúc giúp GV trẻ duy trì một tâm trạng ổn định trong cuộc sống hàng ngày. Bằng cách xử lý cảm xúc một cách tích cực, GV trẻ sẽ tránh bị lấn át bởi cảm xúc tiêu cực, từ đó giữ cho tâm hồn được thoải mái, thư giãn và đưa ra các quyết định đúng đắn.

- Quản lý cảm xúc giúp cải thiện sức khỏe tinh thần cho GV trẻ, giúp họ giảm nguy cơ rơi vào trạng thái cảm xúc tiêu cực như lo lắng, sợ hãi, căng thẳng hay trầm cảm trước các tác động tiêu cực trong tiến hành hoạt động PBXH trên không gian mạng. Điều này có lợi cho sức khỏe tinh thần tổng thể cũng như giúp GV trẻ duy trì tâm lý khỏe mạnh.

- Quản lý cảm xúc trực tiếp điều khiển, kiểm soát các trạng thái cảm xúc tiêu cực của GV trẻ trước tác động của các luận điệu sai trái, xuyên tạc trên không gian mạng. Trong tiến hành hoạt động PBXH trên không gian mạng, nếu quản lý tốt cảm xúc sẽ giúp GV trẻ giảm stress, tăng sự tập trung và khả năng giải quyết vấn đề. Nhờ vào khả năng điều chỉnh, điều

hiển và kiểm soát cảm xúc, GV trẻ có thể tiến hành các hoạt động PBXH trên không gian mạng hiệu quả hơn, đạt được mục tiêu và duy trì một tinh thần tích cực trong tham gia các hình thức PBXH trên không gian mạng.

- Quản lý cảm xúc góp phần khắc phục những rào cản định kiến, nguy hiểm trong PBXH trên không gian mạng của GV trẻ.

2.2. Các yếu tố tác động đến quản lý cảm xúc của GV trẻ ở các trường SQQĐ trong tham gia PBXH trên không gian mạng

Một là, lập trường chính trị, tư tưởng của GV trẻ: Lập trường chính trị, tư tưởng là phần cốt lõi, cơ bản nhất, là phẩm chất quan trọng cần phải có hàng đầu của mỗi GV trẻ; ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình quản lý cảm xúc của họ khi tham gia PBXH trên không gian mạng. Trước tính chất phức tạp của các tình huống nảy sinh trên không gian mạng, nếu GV trẻ có lập trường chính trị, tư tưởng vững vàng họ sẽ luôn biết điều chỉnh cảm xúc, thái độ, hành vi của mình; tạo nên sự vững vàng, kiên định về lập trường, quan điểm chính trị, không dao động trước những khó khăn, thử thách của hoạt động phản biện xã hội trên không gian mạng; luôn tỉnh táo, chủ động trong tiếp nhận, xử lý các thông tin đa chiều; có quan điểm đúng đắn trước những vấn đề chính trị - xã hội phức tạp, nhạy cảm; giúp họ làm chủ hành vi chính trị trước những tình huống chính trị phức tạp.

Hai là, nhu cầu tham gia các hoạt động PBXH trên không gian mạng của GV trẻ: Nhu cầu chính là nguồn gốc tính tích cực trong nhân cách của GV trẻ, đồng thời, chi phối mãnh liệt đến đời sống tâm lý nói chung và đời sống cảm xúc của GV trẻ nói riêng. Đối với GV trẻ ở các trường SQQĐ, nhu cầu được tham gia các hoạt động PBXH trên không gian mạng có ảnh hưởng rõ nét đến cảm xúc và quản lý cảm xúc của họ trong tiến hành các hoạt động PBXH trên không gian mạng. Đây là cơ sở quan trọng để chuyển hóa các yêu cầu, nhiệm vụ mang tính khách quan trở thành kiến thức, thái độ và kỹ năng tham gia các hoạt động phản biện xã hội trên không gian mạng của GV trẻ.

Ba là, vốn sống, kinh nghiệm thực tiễn tham gia các hoạt động PBXH trên không gian mạng của GV trẻ: Thực tế cho thấy, trong hoạt động PBXH trên không gian mạng, nếu GV trẻ có sự tích lũy vốn sống, kinh nghiệm thực tiễn phong phú và sự trải nghiệm môi trường hoạt động quân sự dày dặn, đặc biệt là những kinh nghiệm trong phát hiện vấn đề cần phản biện trên không gian mạng, nhận diện đúng âm mưu, thủ đoạn lợi dụng PBXH trên không gian mạng để chống phá cách mạng Việt Nam, nhận diện đối

tượng cần phản biện, kinh nghiệm thu thập, đánh giá, xử lý thông tin, kinh nghiệm viết bài phản biện xã hội trên không gian mạng sẽ giúp GV trẻ có sự nhìn nhận, đánh giá chính xác nội dung, phương thức, âm mưu, thủ đoạn của các đối tượng trên không gian mạng gây ra, qua đó quản lý tốt cảm xúc của mình trong tham gia các hoạt động PBXH trên không gian mạng, giúp GV trẻ tránh được những cảm xúc tiêu cực, những thái độ, hành vi sai lầm, rủi ro có thể xảy ra khi tham gia vào các hoạt động PBXH trên không gian mạng.

Bốn là, âm mưu, thủ đoạn và phương thức chống phá cách mạng Việt Nam trên không gian mạng của các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị: Ngày nay, sự phát triển mạnh mẽ của không gian mạng bên cạnh những ưu thế và lợi ích rất cơ bản, ở chiều ngược lại nó cũng là “mảnh đất màu mỡ” để các thế lực thù địch triệt để khai thác, lợi dụng chống phá cách mạng Việt Nam. Với ưu thế về độ phủ rộng, sự tương tác cao, các thế lực thù địch, cơ hội chính trị, phản động đã lợi dụng quyền tự do ngôn luận, lợi dụng phản biện xã hội trên không gian mạng để tập hợp lực lượng chống đối chính trị, thúc đẩy sự đối kháng trong xã hội, tạo các lực lượng đối lập, nhân danh PBXH trên không gian mạng để phản đối, chống đối các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách và luật pháp của Nhà nước ta. Chúng tổ chức các lực lượng chuyên nghiệp xâm nhập, tác động, hướng lái thông tin, truyền thông ở Việt Nam theo ý đồ “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá” rất tinh vi, thâm độc theo dạng “mưa dầm thấm lâu”, “hư hư, thực thực”, “tác động vào tâm lý đám đông”, “thích nghe và xem tin tức, vấn đề nhạy cảm” trong một bộ phận quần chúng nhân dân. Triệt để sử dụng Internet, mạng xã hội, như: Facebook, Zalo, Blog, Web, Tik tok,... và các trang mạng xã hội, các đài phát thanh, truyền hình thiếu thiện chí với Việt Nam, như: BBC, RFI,... để nhân danh PBXH trên không gian mạng nhằm phát tán những luận điệu xuyên tạc chủ trương, đường lối lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của nhà nước, thổi phồng, bôi lem những tồn tại, hạn chế của đời sống xã hội và công tác phòng chống tham nhũng để chống phá cách mạng nước ta.

Trước những âm mưu, thủ đoạn tinh vi và xảo quyệt đó đã làm cho một bộ phận GV trẻ ở các trường SQQĐ do ý thức bảo vệ Tổ quốc trên không gian mạng hạn chế, nhất là quản lý cảm xúc trong tham gia PBXH trên không gian mạng không tốt, không đủ tỉnh táo, kiên định với lập trường cách mạng, GV trẻ có thể bị cuốn theo những luận điệu xuyên tạc của kẻ thù, nảy sinh những cảm xúc tiêu cực, bị lung lạc ý chí, niềm tin,

“tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, từng bước dẫn đến tha hóa về quan điểm, lập trường; bị dụ dỗ, lôi kéo vào những thói hư, tật xấu, những ham muốn tầm thường, từng bước xao nhãng và quên đi lý tưởng chiến đấu, phai nhạt lòng yêu nước, tình thương yêu đồng chí, đồng đội.

2.2. Biện pháp quản lý cảm xúc của GV trẻ ở các trường SQQĐ trong tham gia PBXH trên không gian mạng

2.2.1. Nâng cao trình độ giác ngộ chính trị, tư tưởng, bồi dưỡng tình cảm cách mạng và hình thành niềm tin cộng sản chủ nghĩa cho GV trẻ

Đây là cơ sở nền tảng giúp hình thành ở GV trẻ ở các trường SQQĐ những cảm xúc, tình cảm tích cực trong tham gia PBXH trên không gian mạng. Do đó, điều kiện tiên quyết là phải nâng cao trình độ nhận thức, giác ngộ chính trị, bồi dưỡng thế giới quan, niềm tin cộng sản; các chuẩn mực đạo đức xã hội chủ nghĩa và quan điểm thẩm mỹ đúng đắn cho GV trẻ. Trên cơ sở đó giúp GV trẻ so sánh, đánh giá, phân biệt cái tốt với cái xấu, cái đúng với cái sai; giữa thiện và ác, tích cực và tiêu cực, từ đó bày tỏ thái độ đúng đắn và hướng cảm xúc - tình cảm của mình theo chiều hướng tích cực khi tham gia các hoạt động phản biện xã hội trên không gian mạng. Vì vậy, cần giáo dục toàn diện cho GV trẻ, tập trung giáo dục lý luận Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, các chuẩn mực quan hệ đạo đức của quân nhân cách mạng, nâng cao trách nhiệm của quân nhân đối với nghĩa vụ bảo vệ Tổ quốc. Thường xuyên tổ chức tốt các đợt học tập chính trị, nghiên cứu nghị quyết, chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước cho GV trẻ.

2.2.2. Tổ chức tốt các hoạt động PBXH trên không gian mạng ở đơn vị, tạo môi trường thuận lợi để hình thành cảm xúc tích cực cho GV trẻ khi tham gia PBXH trên không gian mạng

Cảm xúc tích cực của GV trẻ ở các trường SQQĐ trong tham gia PBXH trên không gian mạng chỉ được hình thành và phát triển trong thực tiễn hoạt động PBXH. Vì vậy, đưa GV tham gia vào các hoạt động PBXH, đòi hỏi tính năng động tích cực, khẩn trương là những biện pháp cần thiết để hình thành cảm xúc tích cực cho GV trẻ. Thông qua hoạt động còn giúp GV trẻ hình thành những nhu cầu hoạt động đúng đắn và tạo điều kiện cho họ mở rộng quan hệ giao lưu, tiếp xúc với những người xung quanh từ đó hình thành, phát triển cảm xúc tích cực cho GV trẻ khi tham gia các hoạt động PBXH trên không gian mạng.

Tuy nhiên, để đạt mục đích trên việc tổ chức các hoạt động PBXH trên không gian mạng ở các khoa GV

phải bảo đảm tính khoa học, chặt chẽ, đúng với yêu cầu của điều lệnh, điều lệ, phù hợp với đặc điểm tâm lý của các đối tượng, đáp ứng được nhu cầu, hứng thú, nguyện vọng chính đáng của đông đảo của giảng viên trẻ. Chú trọng rèn luyện cho GV trẻ độ bền vững của cảm xúc - tình cảm trước những tác động của âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, phản động trên không gian mạng.

2.2.3. Quan tâm chăm lo mọi mặt đời sống của giảng viên trẻ, xây dựng các mối quan hệ qua lại tích cực, lành mạnh trong tập thể khoa GV

Quan tâm chăm lo mọi mặt đời sống của GV trẻ chính là hướng đến thỏa mãn những nhu cầu thiết yếu cho giảng viên trẻ, tạo ra nền tảng vật chất để bồi dưỡng cảm xúc tích cực cho họ. Nếu những nhu cầu vật chất và tinh thần thiết yếu của GV trẻ được bảo đảm một cách hợp lý, đáp ứng được mong muốn nguyện vọng của họ thì sẽ tạo ra sự phấn khởi, hài lòng, thoải mái, tin tưởng, yên tâm, trong mỗi giảng viên trẻ. Ngược lại, những nhu cầu thiết yếu trong sinh hoạt, nghỉ ngơi mà không được đáp ứng sẽ gây ảnh hưởng xấu đến việc hình thành cảm xúc tích cực của họ khi tham gia vào các hoạt động, nhất là hoạt động phản biện xã hội trên không gian mạng.

3. Kết luận

Quản lý cảm xúc của GV trẻ ở các trường SQQĐ trong tham gia PBXH trên không gian mạng hiện nay là yêu cầu tất yếu khách quan, song cũng là vấn đề nghiên cứu mới, cần được tổng kết cả về lý luận và thực tiễn, đòi hỏi phải có sự tham gia của các tổ chức, lực lượng. Cấp ủy, chỉ huy các cấp, nhất là ở các khoa GV cần thực hiện đồng bộ, hiệu quả các giải pháp; trong đó, chú trọng phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của GV trẻ để công tác công tác quản lý cảm xúc của GV trẻ ở các trường SQQĐ trong tham gia PBXH trên không gian mạng đạt hiệu quả cao.

Tài liệu tham khảo

[1]. Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 1, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2021.

[2]. Phan Văn Kiên, *phản biện xã hội của báo chí Việt Nam qua một số sự kiện nổi bật*, Nxb Thông tin và Truyền thông, Hà Nội, 2015.

[3]. Nguyễn Văn Minh, *Chức năng phản biện xã hội của báo chí ở Việt Nam hiện nay*, Luận án Tiến sĩ khoa học Chính trị, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Hà Nội, 2014.

[4]. Nguyễn Bá Phú (2016), “*Kỹ năng quản lý cảm xúc lo âu trong hoạt động học tập của sinh viên Đại học Huế*”, Luận án tiến sĩ Tâm lý học, Học viện Khoa học xã hội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.